

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Toà BỐ (Toà Hành-Chánh) Biên-Hoà, 1923** của đồng hương **Huỳnh H. Hiền** sưu tầm gửi về đóng góp trên diễn đàn Hội. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng.**

TOÀ BỐ (TOÀ HÀNH-CHÁNH) BIÊN-HOÀ, 1923

Toà BỐ*, thời nhà Nguyễn dưới triều vua Minh mạng, được xây dựng bằng gỗ. Năm 1861, sau khi đánh chiếm Biên-Hoà, Pháp thay thế quan tuần phủ của triều Nguyễn ở Toà BỐ Biên-Hoà, hình thành bộ máy làm việc mới; đồng thời, Pháp khởi công xây dựng cơ quan hành chính mới. Những vật liệu cơ bản cho đến bản vẽ kiểu để xây dựng đều từ Pháp mang sang nhất là sắt, thép và xi-măng.

Năm 1923, công trình xây dựng Toà Hành Chính tỉnh Biên-Hoà hoàn tất và được khánh thành rầm rộ. Đây là một kiến trúc Pháp được xem đường bệ, nguy nga bậc nhất ở vùng Biên-Hoà và toạ lạc tại một vị trí đắc địa của đô thị Biên- Biên Hoà.

Mặt tiền của Toà Hành-Chánh hướng Tây, mà trước mặt là sông Đồng Nai, nơi có cảnh hồ bao la, tuyệt mỹ. Chung quanh Toà Hành-Chánh là những trục lộ, giao lộ của các con đường được quy hoạch mang dáng dấp của một đô thị hiện đại.

Thiết kế quan cảnh xung quanh toà nhà này là những vườn hoa, cây kiểng, bồn bình phun nước..., mang dáng dấp kiến trúc theo công sở Pháp, làm tăng sự hài hòa duyên dáng cho công trình kiến trúc uy nga, diễm lệ, nên được gọi là Công Trường Sông-Phố.

Huỳnh H. Hiền

* Toà Bó: Danh xưng cho một cơ quan hành chính gồm nhiều tỉnh, thành, dưới quyền điều hành của quan Bó Chính Sử lo việc tài chính, hành chính như thuế vụ, đinh điền, đê điều, hộ tịch lẫn trọng trách truyền đạt chính sách và chủ trương của triều đình.